

rozum
a cit

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ROZUM A CIT

ZPRAVODAJ

LÉTO 2011

www.rozumacit.cz

V SOUČASNÉ DOBĚ NABÍZÍME:

PORADENSKÉ CENTRUM

Poskytujeme:

- informace o náhradní rodinné péči
- sociálně-právní poradenství
- psychologické poradenství a psychoterapii pro děti a náhradní rodiče
- pomoc při řešení obtížných rodinných situací
- mediaci při řešení konfliktů v rodinných vztazích
- podporu pro pěstouny-prarodiče, tety, strýce v rámci svépomocné skupiny pro příbuzenskou pěstounskou péči

tel.: 323 605 782, 733 102 901; e-mail: poradna@rozumacit.cz

Využijte také supervizi pro náhradní rodiče – neváhejte a obraťte se na nás na telefonním čísle: **323 605 782** nebo na: **poradna@rozumacit.cz**.

DOPROVÁZENÍ NÁHRADNÍCH RODIN

Nabízíme:

- dlouhodobou a intenzivní podporu náhradních rodin
- individuální práci s rodinou v domácím prostředí
- péči doprovázejícího pracovníka – „průvodce“

tel.: 323 605 782; e-mail: doprovazeni@rozumacit.cz

VZDĚLÁVACÍ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY

Pořádáme:

- odborné semináře
- víkendové tvůrčí a terapeutické pobyty
- arteterapeutické a dramaterapeutické letní pobyty
- setkání pěstounských rodin

tel.: 323 604 504; e-mail: sluzby@rozumacit.cz

ODLEHČUJÍCÍ SLUŽBA PRO NÁHRADNÍ RODINY

- krátkodobé zajištění odborné a spolehlivé péče o děti
- individuální přístup k potřebám jednotlivých rodin
- pomoc při tvorbě plánu odlehčující péče

e-mail: odlehцени@rozumacit.cz

OSVĚTA A PROPAGACE NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

- administrace webových stránek www.pestounskapece.cz
  - odborné publikace v oblasti náhradní rodinné péče
  - konference, diskuze, mediální výstupy
-

Pro koho jsou naše služby určeny:

- děti v náhradních rodinách
- mladistvé v náhradních rodinách
- náhradní rodiče
- odbornou i laickou veřejnost

Rozum a Cit má ve svých řadách tyto odborníky:

- psychologa
- sociálního pracovníka
- speciálního pedagoga
- psychoterapeuta
- arteterapeuta
- supervizora
- mediátora

MIMOŘÁDNÉ SETKÁNÍ PRARODIČŮ

15. 3. 2011

V současné době připravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí změnu zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Nově navrhovaný zákon připomínkovalo i OS Rozum a Cit, tyto připomínky si můžete přečíst na našich internetových stránkách na adrese www.rozumacit.cz/obcanske-sdruzeni/aktuality/2011-03-23/stanovisko-os-rozum-cit-k-novele-zakona.

Myslíme si, že novelizace zákona je žádoucí a věříme, že většina připravovaných změn povede ke zlepšení situace dětí vyrůstajících v náhradní rodinné péči. Nesouhlasíme však s navrhovanými změnami, které se dotýkají skupiny příbuzných-pěstounů, protože jsme přesvědčeni, že i prarodiče by měli pobírat odměnu pěstouna, měli by mít povinnost sepsovat dohodu o výkonu pěstounské péče a měli by mít nárok na služby z toho vyplývající, pokrývané státním příspěvkem na výkon pěstounské péče.

O situaci příbuzenských pěstounských rodin máme celkem přesný obraz, protože příbuzenským rodinám a jejich podpoře se naše organizace věnuje již několik let. Mezi našimi klienty je 80 příbuzenských rodin, ve kterých vyrůstají přijaté děti. Jako jedni z mála s touto skupinou pěstounů velmi intenzivně pracujeme na setkáních podpůrné skupiny již dva roky. Známe jejich příběhy a velké těžkosti (jak finanční, zdravotní, tak mnohé jiné...).

Již v minulosti jsme upozorňovali na obtížnou finanční, sociální i psychickou situaci v těchto rodinách, zejména v rodinách, ve kterých vyrůstají děti v péči prarodičů. Jedná se o významnou skupinu pěstounských rodin – v péči svých příbuzných vyrůstá více než polovina dětí, které jsou svěřeny do pěstounské péče. Prarodiče jsou klienty, kteří se o svá práva sami nepřihlásí. Proto jsme pozvali prarodiče a další příbuzné pěstouny na mimořádné setkání do Prahy, které se konalo 15. 3. 2011. I když jsme účastníky informovali pouze týden před setkáním, sešlo se jich 21, což svědčí mimo jiné o tom, že se jedná o skutečně palčivý problém, který příbuzenské pěstounské rodiny ohrožuje ze samé jejich podstaty. Přítomným účastníkům jsme položili čtyři okruhy otázek, ve kterých jsme se zaměřili jednak na současný popis jejich situace (společenské, rodinné i finanční), dále, co by se pro ně změnilo, kdyby již nemohli pobírat odměnu pěstouna, zájmalí jsme se i o to, zda se cítí být pěstouny a co dalšího, kromě peněz, by jim pomohlo ulehčit jejich situaci.

Z odpovědí jednoznačně vyplynulo, že situace příbuzenských pěstounských rodin je vážná a jejich existenci ohrožující již nyní. Prarodiče si vzhledem k věku nemohou přivydělávat, a tak jsou odkázáni na pomoc státu, často ale také svých dalších příbuzných (rodičů, dětí atd.). Zároveň mají po psychické stránce svou situaci

ztíženou dvakrát – cítí odpovědnost za své dospělé selhávající děti a zároveň denně pečují o svá vnoučata, vychovávají je a snaží jim tuto situaci všemožně ulehčit a znormalizovat, aby si nepřipadala jiná oproti ostatním, „normálně“ vyrůstajícím, dětem.

Velmi oceňujeme všechny, kteří přijali naše pozvání a setkání se zúčastnili. Děkujeme všem za odvahu a otevřenost, se kterou s námi hovořili. Pěstouni-prarodiče se svými vnoučaty jsou ohroženými rodinami, jejichž silné příběhy nemohou nechat nikoho lhostejným. Věříme, že jejich podporováním pomáháme osiřelým či opuštěným dětem prožít láskyplné dětství i bez jejich biologických rodičů.

Mgr. Lucie Salačová

VZDĚLÁVACÍ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY

KLUB NÁHRADNÍCH RODIN

Chcete sdílet starosti a radosti s přijatými dětmi?

Přijďte mezi nás!

Náhradní rodiny a rodiny žadatelů o náhradní rodinnou péči mají možnost se setkávat pravidelně, **první pátek v měsíci, v Říčanech, v ZŠ u Říčanského lesa, Školní 2400/4. Začínáme v 16:00 hod. a končíme ve 20:00 hod.**

Náš klub je otevřený všem náhradním rodinám nebo rodinám, které teprve o osvojení či pěstounské péči uvažují.

Zatím jsme se sešli dvakrát, prvního klubu se zúčastnili pouze náhradní rodiče a byl zaměřen na sdílení radostí a starostí s přijatými dětmi. Na druhém setkání rodiče měli možnost relaxovat a naučili se některé postupy z jemné dotykové terapie. Poznali jsme novou náhradní rodinu z Říčan a také jednoho žadatele o náhradní rodičovství, kteří využili příležitosti setkat se se zkušenými pěstouny. Dětem se věnovaly kolegyně z projektu Odlehčení, které pro ně připravily bohatý venkovní program inspirovaný jarní přírodou.

CO NÁS ČEKÁ V DALŠÍCH KLUBOVÝCH SETKÁNÍCH?

- 3. 6. Komunikace s biologickou rodinou – Lída Hanušová
- 2. 9. Supervize – Mgr. Jaroslava Málíková
- 7. 10. Syndrom vyhoření – Mgr. Petra Štětková
- 4. 11. Supervize – Mgr. Jaroslava Málíková
- 2. 12. Vánoční setkání

Během klubových setkání je pro děti zajištěn zajímavý program.

Pokud máte zájem se setkání zúčastnit, informujte nás na níže uvedeném e-mailu nebo telefonem:

telefon: 323 604 504; e-mail: sluzby@rozumacit.cz

LETOS O PRÁZDNINÁCH

Letos o prázdninách opět pořádáme arteterapeutický pobyt pro mladé lidi. Stejně jako při minulých pobytech, i tentokrát bude mít každý z účastníků možnost blíže poznat sebe sama i své vrstevníky. Během programu se najde chvílka i na odpočinek a společenské hry. Večerní opékání špekáčků je samozřejmost. Hanesův mlýn je obklopen lesem a loukou, proto nesmí chybět sbírání hub či borůvek.

Hlavním cílem akce je společný zážitek a prostor pro sebepoznání, povídání, malování, kreslení – a tvořit budeme i z keramické hlíny.

Letošní akce proběhne 18.–20. 7. v Hanesově mlýně.

Občanské sdružení akci spolufinancuje, každý účastník zaplatí 500,- na osobu jako příspěvek na lektora, ubytování a stravu.

PLÁN AKCÍ NA 2. POLOLETÍ 2011

7.–11. července

LETNÍ POBYT S OCHUTNÁVKOU TVOŘIVÝCH TECHNIK

Ludmila Hanušová

Místo konání: Hanesův mlýn, Štoky

18.–20. července

VÍKEND POUZE PRO MLADISTVÉ

VYRŮSTAJÍCÍ V NRP (15–21 LET)

Sebezpoznávací víkend s arteterapií – Bc. Jakub Kabíček

Místo konání: Hanesův mlýn, Štoky

25.–29. července

LETNÍ POBYT S DRAMATERAPIÍ

Ing. Jan Bartošek

Místo konání: Hanesův mlýn, Štoky

22.–26. srpna

LETNÍ POBYT S ARTETERAPIÍ

Bc. Jakub Kabíček

Místo konání: Dlouhá ves, Sušice

27.–30. srpna

LETNÍ POBYT PRO RODINY, KTERÉ VYCHOVÁVAJÍ

DÍTĚ SE ZDRAVOTNÍM HANDICAPEM

Místo konání: Zámeček Hodonín, Blansko

22. září

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Dětská a dorostová psychiatrie v NRP – MUDr. Jana Schmidtová

Místo konání: Centrum osobního rozvoje ADITEA, Praha 2, Lublaňská 20/125

24.–25. září

VÍKEND PRO RODINY S DĚTMI

Sexualita u dětí – Mgr. Elena Lenártová

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha-Ládví

22.–23. října

VÍKEND PRO RODINY

Dramaterapie – Ing. Jan Bartošek

Místo konání: Mlýn Břejlov, Týnec nad Sázavou

8.–9. října

VÍKEND POUZE PRO MLADISTVÉ VYRŮSTAJÍCÍ V NRP (15–21 LET)

Finanční gramotnost

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha-Ládví

12.–13. listopadu

VÍKEND PRO RODINY

Hyperaktivita a emoční projevy u dětí – Mgr. Terezie Pemová

Místo konání: Dlouhá ves, Sušice

24. listopadu

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Dětská a dorostová psychiatrie v NRP – MUDr. Jana Schmidtová

Místo konání: Centrum osobního rozvoje ADITEA, Praha 2, Lublaňská 20/125

16. prosince

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Partnerské vztahy – PaedDr. Michael Chytrý

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha-Ládví

Doporučujeme rezervovat si vybrané akce včas, a to telefonicky nebo e-mailem. Na akce se můžete přihlásit předběžně po obdržení Zpravodaje. Pozvánku, závaznou přihlášku a informace o výši vybírané zálohy obdržíte šest týdnů před konáním akce.

Ceny víkendových pobytů jsou ve většině případů 200 Kč za dítě do 18 let a 600 Kč za dospělého za celý víkend. Víkendové pobyty pro mladé lidi v NRP stojí 500,-/osobu. Cena jednotlivých víkendů může být upřesněna dle programu víkendu a bude uvedena v pozvánkách na jednotlivé akce. Uvedené ceny zahrnují příspěvek na lektora, ubytování a stravné. Příspěvek účastníků na letní pobyt činí na celou akci za dítě do 12 let 800 Kč, za starší děti a dospělé 1600 Kč. V ceně je ubytování, plná penze a program. Kapacita pobytů je omezena.

Předběžné rezervace termínů a informace o akcích získáte na telefonním čísle: 323 604 504 nebo na e-mailové adrese: sluzby@rozumacit.cz.

DOPROVÁZENÍ

V Doprovázení spolupracujeme s OS Šafrán dětem

PRÁCE S PRÁVĚ PŘIJATÝMI DĚTMI

V červenci letošního roku služba Doprovázení oslaví své čtvrté výročí.

Vzhledem k tomu, že se stále jedná o službu velmi mladou, považuji za nutné opět připomenout její základní charakteristiky. Myšlenka doprovázet náhradní rodiny vznikla v momentě, kdy se rodiče při výchově přijatých dětí ocitli v situaci, v níž by potřebovali pomoci a v níž by uvítali osobu, která by jim v tomto krásném, ale zároveň i náročném poslání naslouchala a poradila, podpořila je a zkrátka po určitý čas doprovázela. Právě na tomto principu je služba Doprovázení založená.

Rodině je tak přidělen průvodce z řad našich pracovníků, který je s ní v těsném kontaktu a pomáhá jí řešit všechny potíže, se kterými potřebuje poradit. Úkolem průvodce je tedy naslouchat, pochopit, vcítit se, poradit, podpořit, nastínit jiné možnosti řešení.

Setkávání rodiny, nebo pouze jejích některých členů, s průvodcem se uskutečňuje minimálně jednou měsíčně a dle povahy problému, s kterým chce rodina pomoci nebo který během práce s rodinou vyplyne, pracují s rodinou, nebo pouze s některými jejími členy, i další odborníci. Každé čtyři měsíce se pořádají víkendové pobyty s dalšími rodinami, délka spolupráce s jednou rodinou trvá několik měsíců, obvykle ale nepřesáhne 18 měsíců. Služba není placená a probíhá v domácím prostředí rodiny nebo v jiných prostorách, které rodině vyhovují. Doprovázení není zaměřené pouze na nejužší rodinu. Někdy je nutné spolupracovat s rodinou širší, s biologickými rodiči především. Dle povahy problému pracujeme s jednotlivými členy, ale i s celou rodinou, aby se vztahy mezi všemi upravily a zároveň, aby se rodina naučila tyto situace do budoucna zvládat sama.

Službu Doprovázení poskytují v našem sdružení čtyři průvodkyně, najednou pečujeme vždy o 8 rodin. **Od roku 2007, kdy jsme začali doprovázet první rodiny, jsme v rámci této služby pracovali s celkem 29 rodinami.** Rodiny se na nás obracely s žádostí o pomoc snad s veškerou problematikou, kterou náhradní rodinná péče přináší. Pomáhali jsme řešit výchovné problémy v podobě krádeží, útěků z domova, agresivního chování vůči ostatním dětem a sourozencům, neschopnosti hospodařit s penězi, neschopnosti přizpůsobit se nové rodině, vrácení dítěte do ústavního zařízení. Pracovali jsme s obtížemi rodiny vyrovnat se s jiným etnikem přijatých dětí, přetížeností rodiny, s obtížemi biologických dětí, které jsou vstupem přijatých dětí odsunuty na okraj zájmu rodiny nebo jim tyto děti zabírají jejich prostor. Vážným tématem, na které jsme se soustředili téměř ve všech rodinách, bylo malé sebevědomí přijatých dětí, a hlavně vyrovnávání se s tou skutečností, že je opustili jejich biologičtí rodiče. V Doprovázení jsme rodinám

dále pomáhali řešit šikanu přijatých dětí, sourozenecké vztahy, často i manželské konflikty, neboť tíživá situace měla negativní dopad i na partnerské vztahy.

Výraznou skupinu, a mezi pěstouny nejvíce problematickou, tvoří pěstouni-prarodiče, u nichž se ke zmíněným okruhům témat přidávají problémy spojené s velkým věkovým rozdílem mezi prarodiči a vnoučaty, pocity viny ze selhání nebo úmrtí jejich dítěte – rodiče vnoučat, neschopnost hovořit s dětmi o jejich rodičích či nastolit pravidla styku a komunikace mezi dětmi a vnoučaty, strach o zdraví. U vnoučat se zase setkáváme s pocity méněcennosti vzhledem k vrstevníkům, s obavami z budoucnosti, z odlišnosti a s úzkostmi a pocity viny pramenícími ze ztráty rodiče.

Poslední dobou narůstá zájem ze strany rodin o pomoc při jednání s biologickou rodinou dítěte a o získání informací, jak s dítětem o jeho rodičích mluvit a zda vůbec. Ještě závažnější se tato problematika jeví u příbuzenské náhradní rodinné péče, především u prarodičů, kteří se nedokážou zorientovat ve svých citech a najít nejvhodnější možný přístup ke svým dětem a vnoučatům.

Výčet všech jevů, se kterými by náhradní rodiny potřebovaly pomoci a se kterými se v rámci Doprovázení setkáváme, by mohl pokračovat. Nicméně podstatou služby Doprovázení je pomoci rodinám najít zdroj jejich obtíží, pojmenovat ho, naučit se problémy řešit a předcházet jim.

V některých rodinách přicházejí pokroky velmi rychle, u jiných nemusejí být tolik zjevné, avšak ve všech rodinách, kterým Doprovázení bylo poskytnuto, vždy došlo k posunu, ke zlepšení atmosféry v rodině, k posílení rozhodnosti a samostatnosti jejích členů, a především k lepšímu porozumění všem dětem v rodině, a to jak přijatým, tak vlastním.

Z výše uvedeného lze získat dojem, že o službu Doprovázení mohou požádat pouze ty rodiny, které se nacházejí v problémové situaci, a že průvodkyně pomáhají především tam, kde už problém nastal. Ale Doprovázení si vytýčuje i jiný cíl, a to fungovat jako prevence. Znamená to, že nepracujeme pouze v rodinách, ve kterých si její členové se vzniklou situací již nevědí rady, ale i v těch, které by rády získaly nástroje, jak případným problémům předcházet. Byli jsme opravdu velmi potěšeni, když se koncem roku nezávisle na sobě ozvaly hned 3 rodiny, které právě přijaly nové děti a rády by jim pomohly sžít se s novou rodinou, najít místo mezi sourozenci a postupně se vyrovnat s případnými následky prožité minulosti. Vzhledem k tomu, že naše organizace již několik let spolupracuje s **OS ŠAFRÁN dětem**, které jako jediné v republice připravuje děti v ústavním zařízení na přechod do nového prostředí (ať už do náhradní rodiny či do dalšího zařízení), obrátili jsme se při Doprovázení výše zmíněných rodin právě na ně, aby na svou práci v ústavu mohli navázat následnou péči v rodinách a naučili rodiče, jak k jednotlivým dětem nejlépe přistupovat a jak se s nimi co nejlépe sžít.

Velmi pozitivní bylo zjištění, že jedno z přijatých dětí v našich rodinách péčí OS Šafrán prošlo, takže bylo možné dítě na odchod do rodiny připravit a hned navázat prací již v rodině samotné. Bohužel, zatím je tento případ v našich podmínkách spíše ojedinělý, ale o to je tato zkušenost pro naši organizaci cennější.

JAK ŠAFRÁN DĚTEM VLASTNĚ PRACUJE?

Působení občanského sdružení ŠAFRÁN dětem je zaměřeno především na podporu dětí, které prožily rané dětství v ústavním zařízení. Služba „Průvodce dítěte v jeho měnícím se prostředí“ pomáhá dětem v kritických momentech jejich přechodu do nového prostředí, ať už do náhradní rodiny či do dalšího zařízení.

Mobilní týmy občanského sdružení ŠAFRÁN dětem **začínají svou práci s dětmi v ústavních zařízeních**. K tomu využívají například prvky z ošetřovatelského konceptu bazální stimulace, arteterapie, aromaterapie či muzikoterapie. Cílem je vytvořit dětem pozitivní paměťové stopy, na které mohou další pečující osoby navázat. Rovněž připravují přehled tzv. komunikačních kanálů dítěte informující například o tom, který smysl považují u daného dítěte za nejrozvinutější, jak se u něj projevuje libost či nelibost, co ho zklidňuje atp. Během práce v ústavních zařízeních, která probíhá pravidelně jedenkrát týdně po dobu minimálně tří měsíců, je každému dítěti vytvořen jeho osobní „**Kufřík bezpečí**“. Dítě již tento svůj kufřík a jeho kom-

ponenty (osobní loutku, pohádku, knížku a další) důvěrně zná. Při jeho přechodu do náhradní rodiny nebo jiného zařízení je kufřík spolu s přehledným manuálem předán dalším pečujícím osobám.

Další částí programu je asistence klíčového pracovníka sdružení (dětského mediátora) v období **přechodu dítěte do nového prostředí a následná setkání v rodinách**. Zde si ŠAFRÁN dětem klade za cíl poskytnout podpůrnou pomoc při vytváření harmonického, bezpečného a hravého rodinného prostředí dítěti i pěstounům. Dětský mediátor zároveň s asistentem či asistenty navštěvují rodinu a spolu s dalšími odborníky poskytují konzultační dny v sídle sdružení. Úvodní setkání s rodinou bývá věnováno ukázce práce, která probíhala s dítětem v zařízení, jeho „Kufříku bezpečí“, objasnění metod práce spolu s jejich účinkem a vlivem na dítě. Probíhají také společné seznamovací i jiné hry. Další setkání s rodinou bývá zaměřeno na tvorbu společné hry rodině na míru a činnostem, které s tím souvisejí (fotografování oblíbených věcí členů rodiny, činností, tvorba společného obrazu) atp. Konečná podoba hry je pak vytvořena o. s. ŠAFRÁN dětem a rodině předána.

ŠAFRÁN dětem poskytuje program i rodinám, jejichž děti nebyly součástí projektu „Bezpečná stopa na cestě domů“, tj. děti, se kterými neprobíhala práce v zařízeních a nemají vytvořen „Kufřík bezpečí“. Zde se práce týmu zaměřuje především na tvorbu společné hry či pomůcek, jejichž cílem je podpora identity náhradní rodiny a zprostředkování pohledu na svět očima druhých.

Další činností občanského sdružení ŠAFRÁN dětem je **program „Respektuji Tě a naslouchám“, určený pro žadatele o náhradní rodinnou péči a náhradní rodiče**. Zaměřuje se na podporu rodičovských kompetencí a vzájemného porozumění, kontaktu a komunikace mezi dítětem a rodičem.

NÁVŠTĚVA V RODINĚ S OBČANSKÝM SDRUŽENÍM ŠAFRÁN DĚTEM Z POHLEDU PRŮVODKYNĚ

OS Šafrán připravovalo sourozence Terezku a Davidka (3 a 5let) na přechod z DD do rodiny. Ihned po příchodu dětí do rodiny požádali rodiče o službu Doprovázení, o které se doslechli od dalších pěstounských rodin. Uvědomili jsme si, že by bylo velice žádoucí, aby OS Šafrán dětem v kontaktu s dětmi pokračovalo i v jejich nové rodině, aby pěstouni viděli, jakým způsobem lze s dětmi pracovat, pomocí jakých metod je zklidnit a jak prohloubit rodinné vztahy. Tento nápad se líbil i pěstounské rodině, kde teď děti vyrůstají. Oslovili jsme tedy OS Šafrán dětem s prosbou o spolupráci a do rodiny se společně vydali... První návštěvy se zúčastnila průvodkyně rodiny a 3 pracovnice z OS Šafrán dětem, které s dětmi byly v kontaktu v DD. Děti je nejprve nepoznaly, ale jakmile zahlédly fialová trička, která OS Šafrán dětem při práci s dětmi v DD používá, bylo vidět, že již vědí, o koho jde a co se bude asi dít. Průvodkyně s jednou z kolegyní z OS Šafrán dětem se věnovaly mamince a ostatní kolegyně dětem. Kromě těchto přijatých dětí mají rodiče ještě jedno vlastní dítě, které se naší návštěvy také zúčastnilo.

Bylo znát, že Terezka s Davidkem metody znají a že je jim příjemné houpání v dece a masírování olejíčkem, který voněl celou místností. Oba si to evidentně užívali. Do všeho se zapojila i Deniska, biologická holčička rodiny. Na Denisce bylo vidět, že pro ni je tento přístup něčím novým, a i když se jí celkem líbil, byla trochu nervózní. Přesto bylo velmi zajímavé pozorovat, jak se všechny 3 děti při masírování vnímají, jak na sebe reagují, navzájem se masírují a že jim je společný kontakt příjemný. Tento přístup představuje jednu z možností, jak k sobě děti mohou najít cestu. Může se to stát i pravidelným rituálem rodiny, při kterém budou všichni společně zažívat příjemné pocity.

Před odchodem do nové rodiny OS Šafrán dětem vždy připraví pro děti kufřík, ve kterém má každé své fotografie, vzpomínky, hračku, kterou mělo v domově nejraději, olejíček na masírování, jehož vůni velmi dobře zná a polštářek, který je tímto olejíčkem navoněn. Toto všechno děti zklidňuje.

Jak děti své kufříčky zahlédly, rozsvítily se jim oči. Nejlépe reagovaly na hračku, kterou měly tak rády.

Během toho, kdy dvě kolegyně děti masírovaly, houpaly je v dece a zpívaly jim, jejich třetí kolegyně s průvodkyní vpovzdálí s maminkou vše pozorovaly a povídaly si o tom, jak děti na každou činnost a podnět reagují, co u toho prožívají, proč je to pro ně důležité a v čem může maminka s dětmi dále pokračovat a jakým způsobem.

Tato konkrétní zkušenost, napsaná průvodkyní dané rodiny, přibližuje způsob práce kolegyň ze sdružení Šafrán dětem, velmi citlivě nastiňuje pocity, které dané metody v dětech vytvářejí, ukazuje, jak tento přístup působí na jednotlivé děti, na vztahy se sourozenci celkově a co vše nového mohou rodiče získat.

Rodiče, kteří byste se chtěli dozvědět více o službě Doprovázení nebo Vy, kteří byste potřebovali pomoci s problémy, které trápí Vás nebo Vaše dítě nebo jim chcete zavčas předejít, kontaktujte nás na:

tel.: 323 605 782, 733 102 901; e-mail: doprovazeni@rozumacit.cz

Mgr. Natálie Jeníčková

PORADENSKÉ CENTRUM

VÝCVIK FACILITAČNÍCH DOVEDNOSTÍ (NEJEN) PRO VEDENÍ PŘÍPADOVÝCH KONFERENCÍ

Občanské sdružení Rozum a Cit je jedním z průkopníků případové práce na poli náhradní rodinné péče. V rámci projektu „Systém péče o sociálně znevýhodněné děti ve Středočeském kraji“ pomáhá tuto metodu zavádět do praxe od roku 2009.

Konkrétně to znamená, že jsme organizovali (svolávali) a facilitovali (vedli) více než 40 případových konferencí, převážně ve Středočeském kraji a Praze, ale „odskočili“ jsme si také do kraje Pardubického a Jihočeského. Semináře na téma „Jak uspořádat případovou konferenci“ jsme uskutečnili kromě již zmíněného Středočeského okrsku např. i v České Lípě a nejdále jsme se vypravili do Hodonína. Prostřednictvím občanského sdružení Barevný svět dětí se tohoto vzdělávacího programu mohli zúčastnit i odborníci pracující na poli NRP v dalších oblastech republiky.

Protože víme, že práce formou případových konferencí zanedlouho čeká i ta místa, kde zatím ještě s řečenou metodou váhají, a protože současně cítíme potřebnost a přínosnost této metody, rozhodli jsme se přispět k jejímu rozšiřování další aktivitou. Připravili jsme pro všechny odborníky, kteří se zabývají ohroženými dětmi a náhradní rodinnou péčí (sociální pracovníky orgánů SPOD, sociální a terénní pracovníky neziskových organizací, pedagogické a sociální pracovníky dětských domovů a výchovných ústavů, pracovníky ministerstev a krajských úřadů, soudce a další soudní osoby...) tréninkový program, který sestává ze dvou částí. První semináře se již uskutečnily v průběhu letošního jara. Protože se tato forma hodně osvědčila, a protože se dovednost facilitovat – tedy vést – případovou konferenci jeví jako velmi důležitá, rozhodli jsme se pro velký zájem uskutečnit další kolo v podzimních měsících:

Dvoudenní tréninkový

SEMINÁŘ FACILITAČNÍCH DOVEDNOSTÍ pro vedení (nejen) případových konferencí

15. a 16. září 2011 nebo 22. a 23. září 2011 (vždy čtvrtek + pátek)

a na něj navazující

Pětidenní

VÝCVIK FACILITAČNÍCH DOVEDNOSTÍ pro vedení (nejen) případových konferencí

20. a 21. října 2011 + 24. a 25. listopadu 2011 + 8. prosince 2011

Semináře vede zkušená lektorka Mgr. Petra Krupičková, která s naším sdružením spolupracuje řadu let. Od roku 2008 v rámci projektu „Systém péče o sociálně znevýhodněné děti ve Středočeském kraji“ facilitovala více než 30 případových konferencí. V této praxi pokračuje i nadále.

Semináře se uskuteční v prostorách občanského sdružení REMEDIUM Praha, Kříšťanova 15, Praha 3, což je místo dobře dostupné městskou dopravou.

Abyste si mohli udělat lepší představu o tom, co Vás na našich seminářích čeká, dovoluji si připojit slova účastníků dvou jarních běhů:

„Na seminář jsem přijížděla s velkým očekáváním, které se do posledního bodu naplnilo... Vyhovoval mi počet účastníků... Super bylo, že se účastnily zástupkyně OSPOD, které byly velkým přínosem a na jejichž přístupu bylo vidět, že dokážou věci měnit... Přínosem byla účast kolegyně z DD a OS, jejichž práce je poněkud odlišná od práce na úřadě... Dle mého názoru by takovýmto seznámením se s facilitací opravdu měli projít zástupci všech OSPOD...“

„Velmi profesionální přístup lektorky a zároveň to snad ani chvíli nebyla nuda... Na semináři jsem si ověřila své komunikační schopnosti a také jsem zjistila, kde mám ještě rezervy... neměla jsem šanci usnout jako při některých jiných seminářích... Přes časovou i obsahovou „hutnost“ programu jsem nebyla na konci dne tak znavená, jak jsem předpokládala... Jsem pro vše, co je vedené tak, že si člověk vyzkouší rovnou praktické věci...“

„Dané téma je pro nás aktuální a důležité... Bylo by skvělé, kdyby se myšlenka případových konferencí dále šířila... na konci semináře jsme všichni odjížděli nadšení pro případové konference... Těším se na příště... Seminář mě naprosto nadchl!“

Sdílení

Skupina „Hnízdo“

www.facebook.com

Před časem na internetové sociální síti Facebook vznikla nová skupina „Hnízdo“.

Je to prostor pro setkávání mladých lidí, kteří jsou v náhradní rodinné péči anebo takovou péčí prošli a nebo mají k tomuto tématu blízko z nějakého jiného důvodu... mohou se zde svěřit, poradit se, ale také se vzájemně setkávat, komunikovat, sdílet zážitky, vzpomínky, zkušenosti, nápady a kdovíco ještě!

Nově skupina Hnízdo zavedla službu CHAT!

Od 18. března je možno pravidelně, každý týden, popovídat si on-line o všem, co koho trápí, zajímá, svěřit se, vypovídat anebo si popovídat „jen tak“...

- **Chceš si popovídat?**
- **Nemáš se komu svěřit?**
- **Potřebuješ radu nebo pomoc?**
- **Chceš se potkat s lidmi ze stejného prostředí?**
- **Znáš někoho, koho by tato skupina mohla zajímat?**
- **Chceš se potkat s lidmi, kteří mají podobnou životní zkušenost?**

Přidej se do skupiny Hnízdo!

Tato skupina je částečně uzavřená a vstup do ní je jen po schválení. Je to proto, aby informace o Tobě nemohl číst nikdo „zvenku“.

Každý týden si můžeš on-line popovídat o všem, co Tě jen napadne!

Zajímá Tě to?

Zajdi na Facebook, do vyhledávání skupin zadej „Hnízdo“ a požádej o vstup do skupiny anebo napiš na hnizdo@rozumacit.cz, že máš zájem se připojit. Během pár dnů Ti přijde pozvánka.

Nejsi na Facebooku? Nevadí! Na www.facebook.com se můžeš zaregistrovat jako nový uživatel.

Mgr. Kamila Kudlvasrová

DLUHOVÁ PROBLEMATIKA

JAK NA DLUHY A PŮJČKY?

Problematika špatné finanční situace, a tím i zadlužování občanů, se v naší společnosti stává čím dál větším problémem. Není proto divu, že i my se s ní setkáváme častěji než dříve, ať už v Nadačním fondu Rozum a Cit nebo v Poradenském centru Občanského sdružení Rozum a Cit či v dalších našich programech. Všem těm, kterých se tento problém dotýká, bychom chtěli předat důležité informace a kontakty, ale hlavně je podpořit v tom, aby se ke svým problémům postavili čelem a začali je řešit.

V situaci, kdy uvažujete o možné půjčce (a třeba jí chcete řešit již vzniklé dluhy), by Vám mohlo pomoci následující.

CHCETE-LI SI PŮJČIT...

- Kupujte si to, co skutečně potřebujete. Půjčujte si např. na ochranu zdraví či péči o něj nebo na zboží a služby, které budete užívat i po zaplacení poslední splátky.
- Kupujte zboží, které odpovídá Vaším skutečným potřebám. Nezapomeňte, že značka a vzhled často tvoří polovinu ceny.
- Za určitých podmínek může být výhodnější půjčit si od banky i přesto, že vyřízení žádosti trvá zpravidla déle.
- Pokud reklama nabízí úrok např. od 9 %, Vy budete splácet zpravidla úrok vyšší. Ptejte se na všechny poplatky, povinná pojištění a cenu úvěrového účtu a porovnejte konečnou cenu v případě, že se rozhodujete mezi více spotřebními úvěry.
- Zjistěte si smluvní pokuty, které mohou být nepřiměřeně vysoké – jste si jistá/ý, že skutečně nebudete mít problémy se splácením?
- Po odečtení všech nákladů (nájem, telefon, měsíční jízdenky, jídlo aj.) a všech splátek by Vám mělo zbyť ještě 20 % – nikdy nevíte, co se může stát.
- Smlouvu čtete i se smluvními podmínkami a nepodepisujete, pokud ji celou nedokážete přečíst (drobné písmo) nebo jsou v ní slova, kterým nerozumíte.
- Nepodepisujete smlouvu, pokud je podmínkou povolení inkasa na Vašem účtu nebo obsahuje nevyplněnou směnku, kterou věřitel může později vyplnit.
- Neberte si žádnou půjčku ani nákup na splátky, pokud ručíte za půjčku známému, jehož finanční situaci neznáte dobře. Taktéž rozvažte nákup na splátky nebo půjčku v případě, když v době splátek nejsou ve Vašem rozpočtu žádné výdaje, které je možné uhradit až po skončení nových splátek.
- Život s dluhy nepodceňujte, mějte dluhy pod kontrolou, v případě problémů se splácením jste v ohrožení nejen Vy, ale také Vaše rodina. Před podpisem smlouvy o půjčce nebo nákupu na splátky se jděte poradit do občanské poradny.

Do problémů s dluhy se však můžete dostat i ne vlastní vinou, o čemž svědčí následující příklad.

PĚSTOUNSKÁ RODINA SE DOSTALA DO PROBLÉMŮ S EXEKUTOREM

Nečekaný pozdrav od exekutora dostala pěstounská rodina z Pardubicka. Po chlapci a dívce, které mají v pěstounské péči, chce exekuční úřad několik desítek tisíc korun za nezaplacený odvoz odpadu. Děti už ale v kraji (exekučního úřadu) trvalý pobyt několik let nemají. Rodinu informace zaskočila. Dopis pro děti přišel na adresu jejich biologické matky.

Děti dluží několik desítek tisíc korun, a to od doby, kdy měly trvalý pobyt v dotyčném kraji a poté i v dětském domově. Tedy za osm let. Pěstouni přitom dětem adresu řádně přehlásili, a tak nechápali, proč je nikdo neinformoval o vzniklé situaci. Exekuční úřad na městském úřadě se ale bránil. O tom, že jsou účastníci (tedy i děti) exekuce v pěstounské péči, se od úřadu nemohou dozvědět, je vázán mlčenlivostí. Smutné je, že viníkem, který dětem připravil dluh hned na startu jejich života, jsou jejich biologičtí rodiče. Když jim sociální odbor děti odebral, měli nahlásit změnu jejich trvalého bydliště.

Tato rodina není zdaleka jediná, které se exekutor ozval ohledně dluhů dětí vyrůstajících v pěstounské péči. Necelých deset tisíc chtěl exekuční úřad i po dalších pěstunech. Ti za děti dlužnou částku raději zaplatili.

Další klient se obrátil na naše Poradenské centrum s následujícím dotazem:

„Jak jednat se společnostmi, kterým dlužíme? Neustále nám volají a vyvíjejí na nás nátlak. Nelze se s nimi domluvit na snížení splátek a pojištění proti neschopnosti splácet je bohužel k ničemu.“

Z praxe víme, že rodiny využívají půjček jednak bankovních, ale bohužel i nebankovních, tj. bez ručitele, nebankovní půjčky zajištěné nemovitostí, půjčky s poplatky a vysokými úroky – lichvy. Půjčky si půjčují na uhrazení další půjčky a začíná z toho pak být „začarovaný kruh“, ze kterého je těžké vystoupit. Mnoho lidí, kteří se již ocitli v dluhové pasti, si nedokáže pomoci samo, a proto je dobře, když si svou situaci naplno uvědomí a vyhledá pomoc.

Ve většině občanských poraden Vám poskytnou komplexní dluhové poradenství. Bezplatně a anonymně Vám poradí nejen v oblasti dluhů, ale poskytnou Vám i další služby občanského poradenství.

MÁTE-LI PROBLÉM SE SPLÁCENÍM DLUHU...

- Dluhy se samy od sebe nevyřeší – problémy s dluhy vyřešíte jedině tehdy, pokud se jim postavíte čelem. Důležité je učinit rozhodnutí a dluhy řešit aktivně.
- Pokud je to možné, neřešte své dluhy dalším zadlužením, ale uhrazením dluhů stávajících. Jinak se Vaše situace bude za několik měsíců opakovat znovu.
- Udělejte si ve svých dluzích pořádek – zjistěte si, komu a kolik dlužíte, kolik splátek musíte ještě uhradit a jaké jsou sankce za opožděné či neuhrazené splátky.
- Rozdělte si dluhy podle důležitosti – přednost mají dluhy s vysokými pokutami za nesplácení a dluhy související s bydlením – nájem a energie.
- Pokud pro Vás není možné zaplatit dlužnou splátku, nestyďte se věřitele o své situaci informovat a domluvte si s ním případné odložení nebo snížení částek.
- Nemožnost splácet dluhy vždy řešte v rámci Vaší domácnosti, proto o problémech s dluhy informujte svého partnera/partnerku, se kterými sdílíte domácnost.
- Neignorujte telefony a vybírejte doporučenou poštu od věřitele – odmítnutím komunikace s věřiteli nic nevyřešíte. Změna adresy a telefonního čísla Vám nijak nepomůže.
- Sestavte si osobní/rodinný rozpočet – omezte výdaje na minimum snížením poplatku za kabelovou televizi, internet, telefony, omezte výdaje za cigarety, alkohol a odložte nákup spotřebního zboží, které nutně nepotřebujete.
- Pokuste se zvýšit své příjmy – po dobu řešení splácení dluhů si najděte odpolední, večerní nebo víkendovou práci. Pokud máte dobrý vztah se zaměstnavatelem, informujte ho o své situaci – může se s Vámi dohodnout na zálohách, další práci, či jiné formě pomoci.
- Se všemi dokumenty a dopisy od věřitelů přijďte do občanské poradny.

Z materiálů občanských poraden – příručka „Půjčuješ si? Zaplatíš!“
www.dluhy.obcanskeporadny.cz

DOPORUČENÉ KONTAKTY:

Kompletní seznam občanských poraden najdete na internetových stránkách:

<http://www.obcanskeporadny.cz/>

Bezplatné poradny, zaměřené přímo na pomoc při finanční tísní:

PORADNA PŘI FINANČNÍ TÍSNÍ

www.financnitisen.cz

ZELENÁ LINKA: 800 722 722

(v provozu každé pracovní pondělí od 8.30 h do 12 h a od 13 h do 17.30 h)

Praha, tel.: 222 922 240; Ostrava, tel.: 595 532 740

Ústí nad Labem, tel.: 411 135 200; Litvínov, tel.: 411 135 200

e-mail (pro všechny poradny): poradna@financnitisen.cz

CENTRUM PRO DLUŽNÍKY A SPECIÁLNÍ PORADENSTVÍ VEDOUcí K OCHRANĚ MAJETKU A ROZLOŽENÍ RIZIK PŘI PODNIKÁNÍ

www.osobni-bankroty.cz

klientská linka: 840 111 339

Užitečné informace naleznete i na

www.pomocsdluhy.cz

Myslíme si, že vždy je lepší problémům předcházet, a proto v rámci našich vzdělávacích programů pro Vás a Vaše děti **připravujeme víkendové akce s názvem Finanční gramotnost** – některé z těchto víkendů jsou určeny mladistvým a některé jsou pro dospělé. **Plánované termíny naleznete v tomto Zpravodaji.**

S dluhy částečně souvisí i chystané nové pojetí pěstounských dávek, i když se rozhodně nejedná o vyřešení dluhové problematiky.

Chystané změny v oblasti pojetí pěstounských dávek

Stát chce začít zvýhodňovat pěstounské rodiny, a snížit tak rekordní počet dětí, které v Česku končí v kojeneckých ústavech. Ministerstvo práce proto plánuje, že pěstounské dávky už nebudou spadat pod dávky sociální podpory, jako je tomu nyní, ale budou to „zvláštní odměny“. Pokud chystaná novela zákona projde Sněmovnou a Senátem, přeměna dávek na odměny začne platit od roku 2012.

Díky tomu se z pěstounských dávek nebudou strhávat například nezaplacené dluhy a pokuty a ani do nich nebude moci zasáhnout exekutor, jako se to v některých krajích a městech už dělá. „Zvláštní odměny“ pěstounům také nebudou podléhat majetkovému testování, v němž se ověřuje, jestli člověk, který bere sociální podporu, je na tom opravdu tak špatně, jak uvádí. Testování sociálních dávek by mělo začít od roku 2012.

Zpracovaly: Lucie Sochůrková, Lenka Hanousková, Lucie Salačová

Pomozte nám zajistit co nejužší soužití mladé maminky s její dcerou!

Tříletá Marcelka a její maminka Lenka žijí už dva roky v Kolpingově domě, kde je jim oběma věnována velká péče a podpora. Dlouhodobě touží Lenka směřovat k osamostatnění a samostatnému fungování rodiny, to se však v blízké budoucnosti jeví jako nereálné. Přes veškerou snahu má obtíže s vedením domácnosti a samostatnou péčí o dceru.

Úžasný a nejdůležitější je velmi úzký a krásný vztah matky k dceři a její maximální odhodlání ke společnému soužití do budoucna. V širší rodině obou není nikdo, kdo by jim mohl být účinnou podporou. Koncem letošního roku bude ukončen jejich pobyt v Kolpingově domě.

Nevíte o někom, kdo by mohl pomoci?

Pokud byste potřebovali více informací, volejte k nám do poradny.

MLUVME O BIOLOGICKÉ RODINĚ – ČÁST TŘETÍ

CO SI MYSLÍ O SVÝCH RODIČÍCH SAMOTNÉ DĚTI

V minulém čísle jsme Vám slibovali, že odkryjeme mysl dítěte žijícího v náhradní rodině a ukážeme Vám, co nám při psychologických konzultacích o svých vlastních rodičích říkají samotné děti. Jsou v tom jejich vzpomínky, fantazie, naděje, vnímání reality a osobního příběhu, důležité body z jejich „dřívějšího života“ aj. Nechte jejich výpověď na sebe působit, náš komentář je v tuto chvíli neužitečný.

Pozn.: Jména dětí i některé údaje z jejich života byly záměrně pozměněny, aby nemohlo dojít k identifikaci. Děkujeme za pochopení.

Lenka, 13 let

Dívka byla odebrána matce, která ji zanedbávala a vykonávala rizikové „povolání“ prostitutky. Už 7 let žije v pěstounské rodině.

„Máma byla prostitutka a často mě nechávala u babičky a dědečka. Já vím, že není správný, co dělala a že se o mě skoro nestarala, ale stejně není den, kdy bych se neprobudila a neřkala si, co asi dělá a kde asi je...“

„Chtěla bych navštívit babičku s dědou a zjistit, jestli ještě žijí a říci jim, že i já pořád žiju, že se mám dobře a nemusí mít strach.“

„A kdyby měli radost, že mě vidí, tak bych je chtěla pravidelně navštěvovat.“

Honza, 12 let

Po rozvodu rodičů ho jako 4letého matka odvedla do Klokánku, nějakou dobu ho navštěvovala. Honzíkův otec po rozvodu zemřel, matka to psychicky nezvládla, časem přestala chodit na návštěvy. Chlapec žije v pěstounské rodině už 6 let.

„Chtěl bych se podívat domů, do domu, kde jsem žil ještě před děcákem. Chtěl bych zjistit, že všechno zůstalo tak, jak si to pamatuju – nábytek, hračky, obrázky na stěnách.“

„Chtěl bych se podívat domů a najít tam nejen věci na svém místě, ale i lidi, co tam tehdy se mnou žili.“

Karel, 14 let

Chlapec prošel spolu se svou mladší sestrou kojeneckým ústavem po tom, co je do něj odvedla jejich mladistvá matka. Ve svých 15 letech se o ně nedokázala starat ani za podpory prarodičů. Obě děti vyrůstají už 7 let v pěstounské péči starších manželů.

„Kdybych zjistil, že máma je bezdávka a feťáčka a válí se někde u popelnice, tak ji nechci a ani netoužím se s ní potkat.“

„Kdybych byl s mým tátou, tak bychom hráli na playstationu hry, závodili bychom spolu. A taky by měl auto a nechal by mě řídit a vozili bychom se spolu po městě, měli nahlas puštěnou hudbu a každý by věděl, že tohle je můj táta.“

(Pozn.: Řekl v době, kdy se hádal se svým pěstounem.)

„Kdybych zjistil, že táta byl ve vězení a že mámě ubližoval, tak bych si ho našel a rozbil mu hubu.“ (Pozn.: Řekl v době, kdy si rozuměl se svým pěstounem.)

Radek, 13 let

Radka a jeho starší sestru si před 4 lety přivezl domů strýc. Jejich matka pila alkohol, děti zanedbávala, utekla s nimi za milencem. Po 2 dnech v hotelu zasáhla sociální pracovnice a děti za nepřítomnosti rodičů odvezla. Nikdy se už neviděli.

„Máma se o nás nezajímala. Ani bych ji už vidět nechtěl. Spíš tátou (nevlastního) a mé nevlastní sourozence. Chtěl bych vědět, jak se mají a jak dneska vypadají.“

„U strejdy něco pořád musíme – uklízet si, učit se, o všechno se musíme dovolit. Je to hrozný. To doma, to bylo jinak. Přišel jsem ze školy, kdy chtěl. Hodil tašku do kouta a zmizel ven. Vrátil jsem se večer, vzal si z ledničky, co chtěl, špinavý věci narval do pračky a pak jsme se s mámou a tátou dívali na televizi, třeba do půlnoci. Máma se vlastně pořád dívala na televizi. To byla svoboda...“

„Asi je mi u strejdy líp, stará se o nás a zajímá se. Ale stejně mě občas napadne, když zas křičí a nadává, že máma by to řešila jinak, víc normálně.“

Klára, 14 let

Dívka byla z rodiny odebrána pro zanedbávání a pro podezření ze sexuálního zneužívání matčinými partnery. Prošla péčí tety, dětským domovem, 4 roky pěstounskou rodinou a loni se vrátila zpět do dětského domova.

„Máma měla pořád jinýho strejdu, často jsme bydleli někde jinde. Ale byla sranda. S mámou jsme skákaly na posteli a smály se, házely polštáře. Občas se k nám přidala teta. To bylo moc fajn.“

„Vlastně hodně často byla sranda. Chtěla bych mámu vidět a vědět, jak se má...“

Eva, 12 let

Dívka už 2 roky vyrůstá u babičky. Přišla do její péče jako poslední po 2 sourozencích. Máma se snažila o Evu jako o jedinou ze 3 sourozenců starat. Matka pila alkohol, střídala muže, práci a několikrát se pokusila o sebevraždu. Evu nepravidelně navštěvuje.

„Moje máma mě miluje. Až si konečně sežene bydlení, tak si mě odveze.“

„Máma krásně maluje. Podívejte, to je obrázek od ní.“

„Chtěla jsem loni mámě pomoci. Měla to těžký s chlapem – nutil ji dávat jídlo jemu, a nám ne. A taky ji nutil, aby nás zamykala a věnovala se jenom jemu. A pak od něj utekla. Tak jsem jí chtěla pomoc a zabalila jsem si kufr a šla k babičce, aby měla máma možnost najít si nový byt a nemusela mít se mnou starost.“

„Babička chce, abych ji měla ráda a na mámu zapoměla. Já se fakt snažím mít babičku ráda, mlčím, chovám se hezky... Ale já mám radši mámu a babičce to nemůžu říct, protože by si myslela, že jsem nevďěčná.“

Josef, 10 let

Chlapec byl umístěn v dětském domově ve 4 letech. Nikdo neví proč, záznamy ve spise chybí. Od 7 let vyrůstá jako jedináček v pěstounské rodině.

„Máma je určitě bohatá a krásná, má velkou vilu. S ochrankou okolo. Vždycky byla bohatá, asi, myslím...“

„Kdybych zjistil, že máma má další rodinu, to jako, kdybych vypátral, kde bydlí, zazvonil a ve dveřích by byly menší děti, tak bych se moc zlobil. Prostě to tak nesmí být, máma přeci nemůže mít děti, o které se stará, když o mě ne!“

„Až najdu mámu, tak všichni budeme bydlet v jednom domě – já, moje vlastní máma, pěstounská máma s tátou. Chtěl bych je všechny mít pohromadě, mám je rád, určitě by si rozuměli.“

Mgr. Veronika Uhlířová

KURZ PŘÍPRAV BUDOUČÍCH PĚSTOUNŮ

Ve druhém pololetí loňského roku jsme byli osloveni Poradnou pro rodinu a mezilidské vztahy v Rakovníku, která dostala na starosti přípravu budoucích náhradních rodičů ve Středočeském kraji. Kolegyně se na nás obrátily jako na odborníky v oblasti Pěstounské péče se žádostí o spolupráci.

Moc nás to potěšilo, ale zároveň jsme si uvědomili velkou zodpovědnost, kterou na sebe vstupem do tohoto projektu bereme. V neposlední řadě se v nás probudila také velká zvědavost...

A jak to dopadlo? Mám radost, že jako jedna z lektorek prvního běhu příprav pěstounů, mohu říci: „Mé dojmy jsou skvělé!“ Ze spolupráce s kolegyněmi, ale hlavně z účastníků tohoto „školení“, z budoucích pěstounů. Ačkoliv žádný z účastníků nebyl bez rodičovské zkušenosti – naopak, většina z nich by se s klidem dala zařadit do skupiny rodičů zasloužilých, – všichni přistupovali k novému úkolu, který na sebe hodlají vzít, s velkou zodpovědností, pokorou, ale také s odvahou a odhodláním.

Z jejich otevřenosti, ochoty spolupracovat a učit se novým věcem jsem přímo nadšená. Doufám a věřím, že u každého z nich najde svůj domov některé z dětí, jež netrpělivě čeká na tu „svou“ rodinu!

A co přípravy samotné? Věříme, že ty jistě doznají s připravovanou novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí takových změn, aby byly metodicky jednotné, dostatečně obsažné a kvalitní pro žadatele o adopci či pěstounství ve všech krajích naší republiky.

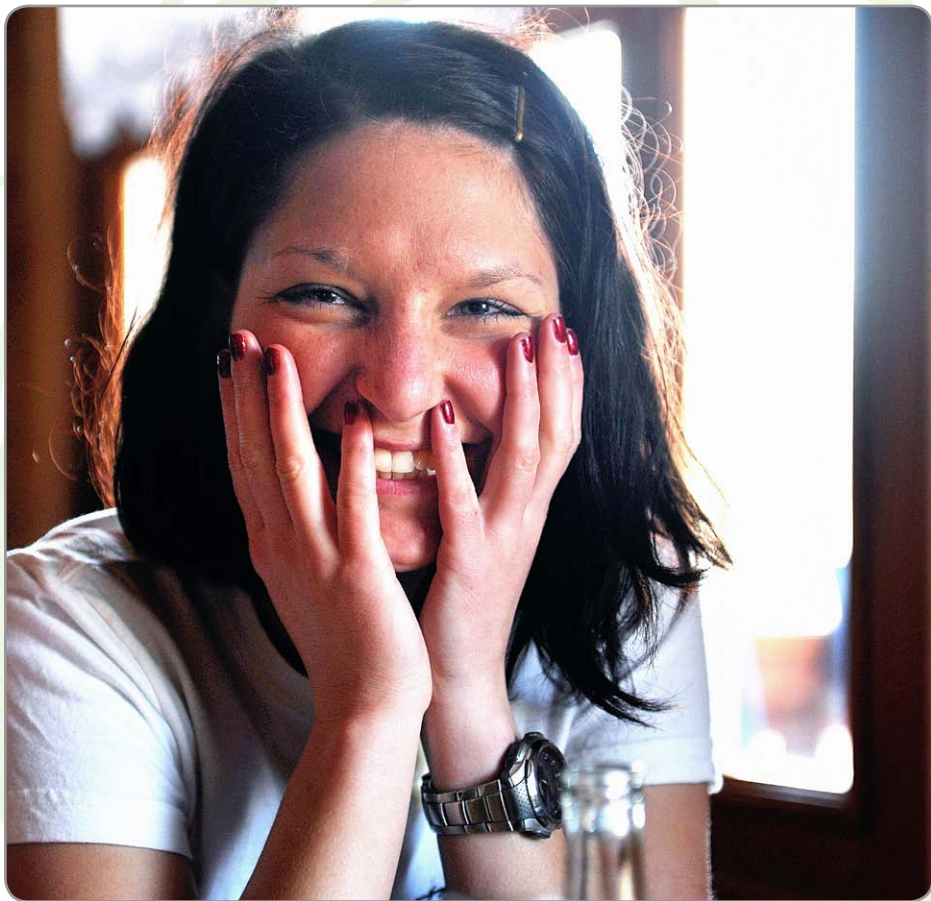
Lída Hanušová

ODLEHČUJÍCÍ SLUŽBA

KDE BRÁT SÍLU NA TO, ABYCHOM MOHLI DÁVAT

Rychlé životní tempo dnešní doby se dotýká každého z nás. Známe to asi všichni. Uspěchaný životní styl, stres, plné diáře, špatná životospráva, nedostatek odpočinku a pohybu. Přidáme-li k tomu nároky spojené s pomáhající profesí, a především s výchovou přijatých/vlastních dětí, stojíme před zásadní otázkou: Jak to vše zvládnout a nezbláznit se? V následujícím příspěvku se spolu s několika oslovenými náhradními maminkami zamýšlíme nad tím, zda je vůbec možné najít si v dnešní hektické době chvíli pro sebe.

Jaké jsou vlastně možnosti regenerace sil? Umíme si odpočinout a myslet na sebe? A dovolíme si to vůbec?

Může se stát, že pomyslný „batoh plný povinností“, který jsme si naložili na záda, je zkrátka jednoho dne příliš těžký. Začíná nám být nepohodlný, nebo se nám dokonce již podlamují kolena. Pokud se cítíme dlouhodobě unavení, uštvaní, v nepohodě a pod tlakem, je to signál, že je něco „špatně“. Kdo zachytí a přizná si tyto signály, udělal první, důležitý krok ke změně. Krok k větší citlivosti k sobě samému.

Vykládání pomyslných „břemen“ z batohu bývá sice těžká a dlouhodobá práce, nicméně stojí za to se o ni alespoň pokusit. Je přeci lepší kráčet po své cestě životem s nákladem, který pohodlně uneseme. Nebudeme mít potom potřebu životem „utíkat“, nýbrž si zvolíme tempo i zátěž, která je nám milá. Jde o to, jen chtít hledat cesty, které nám pomohou dostat vlastní život do větší rovnováhy a harmonie. A to nejdůležitější je položit si zásadní otázky: Kdo nám vlastně tolik naložil? A kdo je tou osobou, která nám může nejvíce odlehčit? Ano! Vždy jsme to pouze a jedině my sami.

Nezbývá tedy než vzít pomyslné „kormidlo“ vlastního života do svých rukou, rozhlédnout se po svém okolí, hledat zdroje pomoci a promyslet si plán jednotlivých kroků. Vše, co uděláte pro sebe, se zúročí. Pokusme se, třeba i za pomoci odborníka, porozumět tomu, co se děje. Hledejme své zdroje síly! Kdo se na tu cestu vydá, uvidí, že každá chvilka času, který investuje do sebe, se vyplatí nejen jemu, ale i jeho okolí. V následujících bodech Vám přinášíme několik nápadů, které Vás třeba mohou inspirovat.

Mgr. Petra Štětková

Pohotovostní „lékárnička“ nápadů pro obnovu sil:

- procházky přírodou/ pravidelná pohybová aktivita
- odpočinek/spánek
- saunování/otučování
- masáže/koupele
- návštěva solné jeskyně
- relaxace/meditace/modlitba
- opakování pozitivních tvrzení (afirmace) nebo představ (vizualizace)
- koníčky/ vlastní společenský život/ zahrada nebo zvířata (domácí mazlíčci)
- povídání s blízkým člověkem (případně odborníkem – např. supervizorem, terapeutem)
- kultura/kniha/ jiná pohlazení po duši
- využívání sociálních služeb

A ZDE JE PRAXE TĚCH, KTEŘÍ NA SEBE JIŽ MYSLÍ A NEBO SE TO UČÍ...

Pro mne jako pro každého rodiče je velmi důležité si od dětí občas odpočinout a načerpat sílu na jejich výchovu. Pokud si ten „vzácný čas“ pro sebe delší dobu nenajdu, začínám se cítit přímo zahlcená, podrážděná, ztrácím s dětmi trpělivost. To jsou důležité signály, aby se člověk zamyslel, domluvil se s partnerem a našel si to odpoledne nebo večer jen pro sebe. Já si nejraději vyjedu sama na kolo do přírody, kde se psychicky uvolním a vrátím se domů vždy veselejší a odpočínatější. V zimním období si ráda vyjedu na běžky. Také se snažím pravidelně chodit do sauny, aspoň dvakrát za měsíc. Sauna je pro mne hotový balzám na duši. Když jsem na pokraji svých sil a myslím si, že to už nevydržím, pomůže mi to se aspoň trochu postavit na nohy. Důležité je také myslet na vztah s manželem. Pokud rodiče nemají pomoc prarodičů při výchově dětí, tak se často dostávají partneři do situace, že mají velmi málo času sami na sebe, resp. mají málo možností být spolu jen sami dva, všechno se točí jen kolem dětí. Z toho může vznikat někdy napětí mezi partnery, protože nemají dost času si o věcech popovídat třeba v restauraci, nebo někde jinde mimo domov, a tím se více sblížit a odreagovat. Já si velmi vážím toho, že Rozum a Cit poskytuje rodinám pomoc při výchově dětí, a to jednak občasným hlídáním nebo pořádáním odlehčujících víkendů pro rodiče. Dětem se program vždy velmi líbil a my jsme mohli s manželem strávit čas jen spolu, v klidu si popovídat, podívat se na televizi, přečíst si časopis. Pro mnoho lidí jsou to věci, které dělají běžně, já na to čas většinou nemám, a pokud si ho najdu, velmi si toho vážím. Když je maminka zaměstnaná a zároveň se snaží věnovat dětem a pečovat o domácnost, tak jí většinou moc volného času nezbyvá, a tak je nesmírně vděčná za jakoukoliv výpomoc a odlehčení.

náhradní maminka 2 dětí

Kde čerpám sílu na výchovu dětí? Nad touto otázkou jsem dlouho přemýšlela. Zdrojů je jistě několik. Například supervize nebo semináře bez dětí. Podpoří mě také to, když mi občas zavolá nějaká jiná pěstounka, která je se silami v koncích nebo řeší s dětmi problém, který je pro ni nový a jsem ráda, že můžu pomoci. Nejvíce síly ale čerpám sama ze sebe. Skrze poznání sama sebe mohu dávat dál. Učím se myslet na sebe, relaxovat, odpočívat i aktivně. Když máme s dětmi za sebou školní povinnosti a každodenní povídání, můžu říci dětem, že bych chtěla mít chvíli pro sebe a naše děti toto respektují. Nejvíce si s manželem odpočineme při delším pobytu bez dětí. Od doby, kdy jsme spolu, jezdíme každý rok v době letních prázdnin na samostatnou dovolenou v době, kdy jsou děti na táboře. Organizace letních prázdnin je s přibývajícími dětmi a věkovým rozpětím náročnější, protože v jeden termín se těžko slučují pobyty malých, větších a největších dětí. Ale zatím se organizace vždy vydařila. Také když se nám začátkem roku podaří vyjet na týden do lázní, je to báječné. Lázně jsou úžasným relaxem pro tělo i duši. Letos nám týdenní jarní relaxační pobyt opět vyšel. Děti naši nepřítomnost prožívaly příjemně, protože kromě babiččiny pomoci byly zapojeny do programu, který byl pro ně připraven v rámci „Odlehčující služby“ OS Rozum a Cít. A kdybych měla volný večer? Záleželo by, co jsem zažila přes den a jak jsem unavená. Moje představa by byla jít tančit nebo na večeři. Možností by bylo asi hodně. V případě, že bych byla doma sama, bez manžela, volný večer bych strávila se sklenkou vína a pustila bych si pěkný film. Já totiž nevím, jaké to je „být doma sama“.

náhradní maminka 8 dětí

Vychovávám sama dvě děti. Čtrnáctiletého Jeníka mám v poručnické péči od čtyř let a tříletého Toníka v osvojení od tří měsíců. Staršího syna jsem si brala z Klokánku FOD, kde jsem pracovala jako teta, ve věku, kdy jsem se už dost nacestovala, nastudovala, nachodila se do kin, divadel a na výstavy, užila si všech svých koníčků a kamarádů. Často jsem hlídala i děti známých, ale moc jsem toužila se tzv. zapikolovat a být doma se svými dětmi. Když jsem si tehdy „půjčila“ Jeníka na Vánoce z Klokánku domů s rozhodnutím, že o něj zažádám, zrovna jsem pod stromeček dostala nové kolo. Vůbec mi ale nevadilo, že na něm zřejmě delší dobu nebudu stíhat jezdit. Prvních pár let „maminkování“ mě úplně pohltilo, byla jsem šťastná, že se mohu o někoho starat. Vůbec mi nevadilo, že se nikam nedostanu. V Jeníkových deseti letech jsme si domů z Dětského centra v Krči přivezli tříměsíčního Toníka. Vzhledem k tomu, že starší syn je mentálně retardovaný a jsem na vše sama, měla jsem zažádáno o zdravé dítě. Vše ale dopadlo jinak, Toníkovi diagnostikovali DMO, svalovou hypotonii a levostrannou hemiparézu. V říjnu mu budou čtyři roky a ještě nechodí. Snažíme se poctivě cvičit, a protože teď už udělá pár kroků sám, vypadá to, že nakonec chození vybojujeme. Starostí s dětmi mám tedy až až. Není ale nic krásnějšího než vidět, jak to, co bylo ještě před několika měsíci u obou dětí skoro nemožné, najednou zvládají. Jen já vidím ty „drobné“ úspěchy, které ostatní lidé často berou jako samozřejmost. Opravdu nikdy mě nenapadla myšlenka, že jsem si děti neměla brát. Bude to znít jako fráze, ale považuji je za velký dar. I přesto, že jsem s dětmi ráda a užívám si jich, mám

pocit, že bych občas potřebovala z tohoto kolotoče, každodenních stereotypů (a že jich, hlavně se starším, mentálně retardovaným, Jeníkem, mám!) a neustálého nošení Tonika vypadnout. Vzpomínám, jak jsem nedávno jela bez dětí jen k lékaři a měla pocit, že jedu na výlet nebo jak jsem vyřizovala něco na úřadě a nemusela u toho s dítětem na klíně kreslit na papír autíčka a mašinky. Obě děti nemohou bez asistence chodit do běžných škol, jezdit samy na kroužky nebo v létě na klasické tábory, a jsou tudíž stále se mnou. Z tohoto důvodu se učím hledat možnosti pomoci. Volný čas je pro mě zkrátka „luxus“. Nedávno jsem navázala spolupráci s OS Rozum a Cit a rozhlížím se i po dalších službách. Skutečnost, že se mi někdo v rámci odlehčovací péče postará o děti a já si něco zařídím, nakoupím, nebo dokonce „jen“ vypnu a půjdu se bavit, je pro mě k nezaplacení.

náhradní maminka 2 dětí

ANKETA

Budeme rádi, když nám své zkušenosti, úspěchy či neúspěchy se zvládnutím dnešní „hektické doby“ a regenerací sil napíšete na adresu: odlehzeni@rozumacit.cz. Zajímavé nápady, zkušenosti nebo příspěvky zveřejníme v příštím Zpravodaji.

OS Rozum a Cit v rámci projektu Odlehčení uspořádalo v tomto roce již **druhý víkendový pobyt pro děti**. Zájem byl veliký. Vždyť kteří rodiče by svým dětem odepřeli prima víkend a navíc nevyužili šance na odpočinek nebo třeba jarní úklid? A které děti by si nechtěly užít bezva dny plné her a zábavy, navíc poznat nové kamarády a naučit se něco nového? Víte třeba, kolik váží slon? Na to by Vám kluci a holky z našeho víkendu dokázali odpovědět, v sobotu totiž podnikli celodenní výlet do zoo. Nebyl to jen tak nějaký výlet a obyčejné pozorování zvířátek. Děti zde plnily spoustu úkolů. Holky stopovaly kluky, ti se jim schovávali a pak se role obrátily. Není divu, že po návratu z výletu a dobré večeři všichni usínali u pohádky a nikdo neprotestoval proti večerce ve 20:00. V neděli mimo spousty venkovních her čekal děti také schovaný poklad. Nakonec ještě vyrobil voňavou růžičku a velikonoční přání, a už jsou tady rodiče. To nám to zas uteklo...

Pro velký zájem a spokojenost dětí a rodičů plánujeme další dětské víkendové pobyty v září a listopadu, termíny upřesníme na našem webu.

NADAČNÍ FOND ROZUM A CIT

V letošním roce uplyne již 15 let od chvíle, kdy **Nadační fond Rozum a Cit** začal pomáhat opuštěným dětem a náhradním rodinám.

Za toto dlouhé a krásné období jsme osobně poznali na 600 náhradních rodin z různých koutů naší republiky a podpořili je částkou 25 000 000 Kč.

S velkým zájmem a empatií se seznamujeme s příběhy dětí i celých rodin. Snažíme se pomáhat nejen finančně (i když někdy jsme tak mohli alespoň částečně vyřešit velmi složité problémy), ale i hmotnými dary. Během roku připravujeme celou řadu akcí, kde jsme společně s náhradními rodinami zažili mnoho hezkých a nezapomenutelných chvil.

Toto výročí s námi mohou oslavit také vítězové dětské fotosoutěže **SVĚT KOLEM NÁS, JAK HO VIDÍM JÁ**, která byla **prodloužena do 30. 6. 2011!** Podívejte se na naše webové stránky a zúčastněte se také Vy. Těšíme se na Vaše fotografie a Vy se můžete těšit na krásné ceny. Vyhodnocení proběhne na vernisáži v Praze v Kávovně Lucerna začátkem listopadu.

NA DRUHÉ POLOLETÍ ROKU 2011 MÁ NADAČNÍ FOND ROZUM A CIT K DISPOZICI FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA:

- letní tábor s výukou angličtiny
- nákup hudebních nástrojů
- účast dětí na výtvarném kurzu
- projekt „Vychováváme dítě s handicapem“
- výukové pomůcky do školy

A jeden příběh za všechny. Příklad mnohaleté hezké spolupráce s Aničkou z projektu **„Vychováváme dítě s handicapem“**.

S Aničkou jsme se seznámili v roce 2004, kdy nás rodina požádala o finanční pomoc na zakoupení mechanického vozíku, na který jsme přispěli částkou 40 000 Kč.

Od té doby uteklo mnoho času a z malého, veselého a usměvavého děvčátka vyrostla sebevědomá slečna. O tom, jak se Aničce daří, jsme se od rodičů dovídali průběžně. S přibývajícími lety také přicházely nové důležité potřeby, jako např. vybudování bezbariérové koupelny, na kterou jsme také přispěli. Občas jsme rodinu obdarovali i drobnými hmotnými dary, které jsme získali od našich laskavých dárců. Při svých návštěvách jsme se vždy setkali s milým přijetím celé rodiny. Anička po ukončení ZŠ nastoupila do Jedličkova ústavu, kde studuje střední školu, obor sociální péče a sociálně správní činnost.

Nastoupila zde do Sportovního klubu Jedličkova ústavu a vybrala si disciplínu hod diskem a oštěpem. Na trénink jezdí 3 x týdně. V této disciplíně získala již mnoho medailí, z nichž si nejvíce cení 2. místa na Mistrovství světa v roce 2010 v Olomouci. Je nadějnou sportovkyní, členkou české reprezentace. Její životní optimismus ji neopustil a raduje se z každého nového úspěchu. Anička také ráda navštěvuje divadelní představení a koncerty.

V dubnu tohoto roku jsme Aničce přispěli částkou 25 000 Kč na mechanický vozík, který nahradí starý, nevyhovující.

Těší nás Aniččiny úspěchy, rádi s ní zůstaneme v kontaktu a přejeme mnoho dalších hezkých sportovních výsledků.

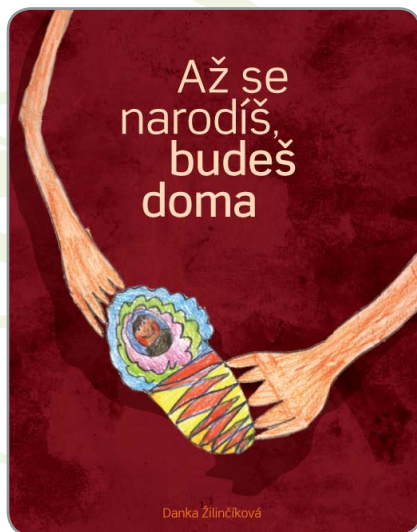
VÍTE, CO BY NÁS POTĚŠILO? KDYBY NÁM DĚTI SLOŽILY BÁSNIČKU K NAŠEMU 15. VÝROČÍ A MY JI RÁDI PŘEČTEME NA VERNISÁŽI FOTOSOUTĚŽE. NEJZDAŘILEJŠÍ DÍLKO BUDE OCENĚNO.

NABÍDKA PUBLIKACÍ

ČESKÉ VYDÁNÍ KNIHY „AŽ SE NARODÍŠ, BUDEŠ DOMA“

Kniha Danky Žilincíkové přináší působivé a čtivé příběhy těhotných žen, které zvažují, zda se svého dítěte po porodu vzdát, a dětí, které se takovým ženám narodily. Jedná se o skutečné příběhy vycházející z odborné praxe, navíc doplněné popisem, jak lze citlivě a v co nejlepším zájmu dítěte tyto složité životní situace řešit. Kniha vznikla s cílem podpořit všechny, kteří se jako profesionálové ptají, jak chránit dítě před opuštěním ze strany rodiče a jak chránit vyvíjející se plod v době těhotenství, pokud se těhotná žena pohybuje v „rizikovém“ prostředí. Kniha může sloužit jako praktická „pomáhající“ příručka pro všechny, kteří se setkávají s těhotnou ženou v ohrožení či s opuštěným dítětem.

NA JEDNÉ LODI ANEB JAK USPOŘÁDAT PŘÍPADOVOU KONFERENCI V OBLASTI PÉČE O OHROŽENÉ DĚTI

Příručka podává jednoduchý návod, malá doporučení a inspiraci pro konání případových setkání. Nabízí pohled do konkrétní praxe, která vychází z realizace případových setkání na několika pracovištích OSPOD ve Středočeském kraji, a to napříč problematikou sociálně-právní ochrany dětí. Konkrétní zkušenosti pracovníci Občanského sdružení Rozum a Cit spolu s pracovníky OSPOD vyhodnotili do modelu, který může být široce aplikovatelný pro práci s ohroženým dítětem a jeho rodinou. Poslouží zejména svolavatelům, sociálním pracovníkům, facilitátorům a všem, kteří začínají na tento typ práce pomýšlet.

PRAKTICKÉ PŘÍRUČKY PRO NÁHRADNÍ RODIČE

- **Budování identity dítěte – PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, PhD.**
- **Dospívající dítě v náhradní rodině – Jana Frantíková, DiS.**
- **Romské dítě v náhradní rodině – Mgr. Martina Vančáková**
- **Využití arteterapie v náhradní rodině – Mgr. et Bc. Pavel Kopta**
- **Děti a sexualita – Toni Cavanagh Johnson, PhD.**

DÍTĚ VE VÝCHOVĚ PŘÍBUZNÝCH

Mgr. Veronika Uhlířová a kol.

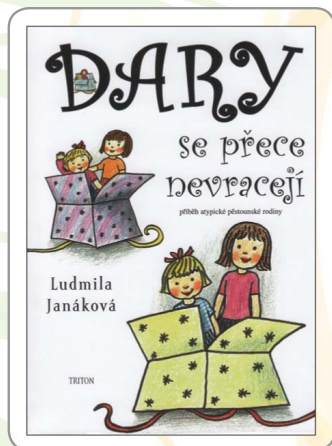
Ačkoli se příbuzenská pěstounská péče potýká s mnoha obtížemi a riziky a po přečtení této příručky si asi řeknete, jak nesmírné nároky na pečující příbuzné klade, rádi bychom tuto formu náhradní rodinné péče vyzdvihli a zdůraznili, že ve srovnání s klasickou pěstounskou péčí má řadu předností. Věříme, že snaha o udržení dítěte v jeho původní rodině a její průběžná podpora budou do budoucna stále větší samozřejmostí.

Tyto publikace si můžete objednat na telefonních číslech 323 605 782, 733 102 901 nebo na e-mailové adrese: poradna@rozumacit.cz. V elektronické podobě jsou také ke stažení na: www.rozumacit.cz nebo na: www.pestounskapecze.cz.

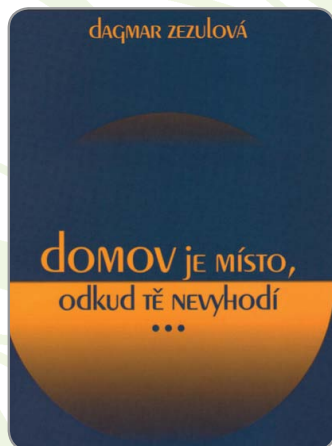
„DARY SE PŘECE NEVRACEJÍ“

Kniha vypráví nejen o vzniku jedné atypické rodiny, ale také o radostech a úskalích pěstounské péče z pohledu ženy, která se netradičním způsobem stala pěstounkou a opatrovnící dvou starších děvčat.

„DOMOV JE MÍSTO, ODKUD TĚ NEVYHODÍ“

„Máme volné místo u stolu!“ Takto autorka knihy MUDr. Dagmar Zezulová odpovídá zvědavým tazatelům na otázku, proč se její rodina rozhodla poskytnout domov dalším dětem. Své zkušenosti pak shrnula v této knize, kde poutavě a zároveň realisticky „pootvírá dveře“ do života jedné pěstounské rodiny.

„PROŽÍVAT NĚKOLIK ŽIVOTŮ – DESET LET V OSUDECH PĚSTOUNSKÝCH RODIN“

Autorka Hana Soukupová zaznamenala osudy několika pěstounských rodin, jejichž svědectví jsou pokusem o nezkreslený pohled na pěstounskou péči, její potřebnost a smysl, ale poukazují i na úskalí, která s sebou přináší. Dramatické osudy dětí bez domova osloví všechny, kdo se hlouběji zamýšlejí nad vlastním rodičovstvím, mezilidskými vztahy a stavem dnešního světa.

„BUBU – VÁNOČNÍ PŘÍBĚH“

Vánoční příběh je trochu jako moderní pohádka – podobenství s dobrým koncem. Příběh Moniky Elšíkové vypráví o chlapci z dětského domova, který hledá novou rodinu. Původní vydání příběhu o chlapci Bubu z roku 1999 získalo Cenu ministra kultury – Nejkrásnější kniha pro děti a mládež a Cenu učitelů a bylo zařazeno do čítanek jako doporučená četba. Na jeho motivy vznikl také televizní film Vánoční příběh.

Knihy jsou k dostání v běžné síti knihkupců anebo k zakoupení na akcích pořádaných OS Rozum a Cit. Knihy také zasíláme na dobírku (možnost objednání na e-mailové adrese: poradna@rozumacit.cz nebo telefonním čísle: 323 605 782).

„BOJUJ DÁL“

Pěstounská rodina Jonštova pro Vás posluchače nahrála své další, a to již šesté, CD skupiny SOUROZENCI s názvem „Bojuj dál“.

Může to být krásný dárek pro Vás, Vaše děti nebo Vaše blízké.

Cena : 200 Kč + poštovné
více na www.sourozenci.cz nebo
e-mailem: sourozenci@sourozenci.cz

NADACE TEREZY MAXOVÉ DĚTEM

Posláním Nadace je **umožnit každému dítěti** zdravý a bezpečný **život v rodinném prostředí**.

V České republice je však stále 24 000 dětí odkázáno na ústavní výchovu. Jednoznačným cílem Nadace je proto snížení počtu dětí v ústavech, a to prostřednictvím tří směrů pomoci, jimiž jsou:

- **Prevence** nežádoucího odebrání dítěte z rodinného prostředí. Nadace v dané oblasti podporuje např. terénní práci, asistenční a konzultační služby pro rodiny v krizi, nejrůznější terapie, snaží se o změnu systému atp.
- **Podpora náhradního rodičovství**. Tento směr spočívá zejména v podpoře rozšíření všech forem náhradní rodinné péče a profesionalizace pěstounské péče.
- **Kompenzace nedostatků ústavní péče** je oblast úzce spojená s podporou dětí vyrůstajících v kojeneckých ústavech a dětských domovech. V této oblasti je především podporováno vzdělání, všestranný rozvoj a také snaha dopřát těmto dětem rovné příležitosti k zapojení se do samostatného života po opuštění ústavní péče.

V centru pozornosti Nadace Terezy Maxové dětem vždy stálo **dítě a jeho potřeba**. Konkrétnost, efektivita a transparentnost se staly klíčovými pilíři práce Nadace.

Nadace Terezy Maxové *dětem*

Nadace Terezy Maxové dětem
Plzeňská 5, 150 00 Praha 5
tel.: 257 474 529

e-mail: info@terezamaxovadetem.cz
www.terezamaxovadetem.cz
č. ú.: 2323232323/2700

DĚKUJEME

náhradním rodinám za aktivní zájem o vzdělávání a služby podporující děti vyrůstající v jejich rodinách!

ZA SPOLUPRÁCI DĚKUJEME PŘEDEVŠÍM:

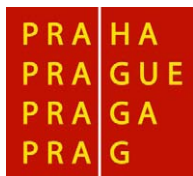
Středisku náhradní rodinné péče a PhDr. Věduně Bubleové, Mgr. Pavlu Koptovi, PaedDr. Michaelu Chytrému, PhDr. Jeronýmu Klimešovi, Ing. Janu Bartoškovi, Dáše a Vráťovi Kratochvílovým, Občanskému sdružení Hyperaktivita a Mgr. Terezii Pemové, OSPOD v Říčanech a Mgr. Evě Šperlové a Michaele Šlajzové, Mgr. Janu Hesounovi, Občanskému sdružení Remedium a Mgr. Janě Herbst, Mgr. Petře Krupičkové, Mgr. Kamilě Kudlvasrové, Janu Pfeifferovi, Mgr. Eleně Lenártové, Občanskému sdružení Šafrán dětem a dalším spolupracovníkům a lektorům.

ZA FINANČNÍ PODPORU NAŠICH PROJEKTŮ DĚKUJEME:

Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, Nadačnímu fondu J&T, Nadaci Terezy Maxové dětem, Nadaci táta a máma a Nadaci O2.

NADAČNÍ FOND J&T

Nadace Terezy Maxové *dětem*

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ za dlouholeté partnerství a finanční podporu našich projektů patří Nadačnímu fondu Rozum a Cít.

Za finanční a jinou podporu děkujeme také firmám
**ICP, s. r. o., EPI-Centrum, s. r. o., Arton, s. r. o., Sudop Praha, a. s.,
Metroprojekt, a. s.**

Občanské sdružení Rozum a Cít získalo status organizace uznané Ministerstvem práce a sociálních věcí na období 2010–2012 pro činnost v oblasti prarodinných aktivit!

Jako ústřední orgán přispívá Ministerstvo velkým podílem na realizaci našich aktivit. Těto podpory si velice vážíme a doufáme, že bude pokračovat i v následujících letech.

Zpravodaj je spolufinancován hlavním městem Prahou formou grantu pro oblast sociálních služeb III. Program – Podpora rodiny, na území hlavního města Prahy v roce 2010.

JSME JEDNOU Z MÁLA ZEMÍ EVROPY, KTERÁ DRŽÍ KOJENCE V ÚSTAVECH

O CO JDE ?

Státním systémem péče o ohrožené děti projdou u nás ročně tisíce dětí. Seznamte se s překážkami, které tyto děti musí překonat. Seznamte se s fakty, která popisují současný stav ústavní výchovy v Čechách... [více >>](#)

PŘÍBĚH RODINY

Příběhy dětí odsouzených žít za zdmi českých ústavů mohou mít i šťastné konce. Sledujte příběh malého Péti a jeho nové rodiny, která ho dokázala vysvobodit z kojeneckého ústavu... [více >>](#)

CHCI TO ZMĚNIT ?

Staňte se jedním z těch, kterým není lhostejný osud dětí v naší zemi a zapojte se do naší iniciativy jako její osobní podporovatel, aktivní dobrovolník, dárcer nebo jako profesionální péstoun či adoptivní rodič... [více >>](#)

MAPA PODPORY

Iniciativu za rozvoj náhradní rodinné péče již podporují desítky jednotlivců ze všech konců republiky. Připojte se k nim a vyjádřete tak podporu nutným systémovým změnám!... [více >>](#)

V České republice je více jak **11.000** dětí odsouzeno žít mimo rodinu. Připojte se k celostátní iniciativě za rozvoj náhradní rodinné péče, která chce tyto děti vysvobodit z ústavní výchovy.

**OS ROZUM A CIT JE ZAKLÁDAJÍCÍM ČLEMEM
INICIATIVY ODSOUZENI.CZ
PŘIPOJTE SE K NÁM!**

www.odsouzeni.cz

rozum
a cit

ZPRAVODAJ

LÉTO2011

Občanské sdružení Rozum a Cit

Trvalé sídlo: Jablonského 639/4, 170 00 Praha 7

Korespondenční adresa: Na Výsluní 2271, 251 01 Říčany

ČÚ: 268043028/5500

IČ: 7082818100

www.rozumacit.cz

Foto: Archiv OS Rozum a Cit